

JADID ADIBLARI IJODINI O'QITISHDA INNOVATSION YONDASHUVNING SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI

¹Rustamova Lobar Ramazonovna

¹Navoiy olimpiya va paralimpiya sport turlariga tayyorlash markazining ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18874669>

Annotatsiya. Mazkur tezisdagi jadid adiblari ijodini o'qitishda innovatsion pedagogik yondashuvlarning samaradorligi turli indikatorlar asosida tahlil qilinadi. Xususan, interaktiv ta'lim metodlari, loyihaviy ta'lim, raqamli texnologiyalar integratsiyasi va o'qituvchilarning kasbiy rivoji omillari o'quvchilarning faolligi, kreativ tafakkuri hamda o'quv natijalariga ta'siri nuqtai nazaridan o'rganiladi. Tadqiqot natijalari innovatsion metodlar jadid adabiyotini o'qitishda yuqori samaradorlikka ega ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: jadid adabiyoti, innovatsion ta'lim, samaradorlik ko'rsatkichlari, kreativ yondashuv, raqamli pedagogika, kompetensiya.

ПОКАЗАТЕЛИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИННОВАЦИОННОГО ПОДХОДА В ОБУЧЕНИИ ТВОРЧЕСТВУ ДЖАДИДСКИХ ПИСАТЕЛЕЙ

Аннотация. В данном тезисе анализируются критерии оценки эффективности обучения творчеству джадидских писателей на основе инновационного подхода в школьном литературном образовании. В исследовании изучается уровень развития когнитивных, креативных, мотивационных и коммуникативных компетенций учащихся в условиях интеграции инновационных педагогических технологий. Результаты подтверждают педагогическую эффективность инновационного подхода.

Ключевые слова: джадидская литература, инновационный подход, показатели эффективности, креативное мышление, компетентностный подход.

INDICATORS OF THE EFFECTIVENESS OF INNOVATIVE APPROACHES IN TEACHING THE WORKS OF JADID WRITERS

Annotation. This thesis analyzes the criteria for assessing the effectiveness of teaching the works of Jadid writers through innovative approaches in secondary school literature education.

The study examines the development level of students' cognitive, creative, motivational, and communicative competencies through the integration of innovative pedagogical technologies.

The results demonstrate the pedagogical effectiveness of innovative approaches in teaching Jadid literature.

Keywords: Jadid literature, innovative approach, effectiveness indicators, creative thinking, competency-based approach.

Jadid adiblari – milliy uyg'onish davri ma'rifatparvarlari bo'lib, ularning pedagogik qarashlari zamonaviy innovatsion ta'lim konsepsiyalari bilan uyg'unlashadi. Xususan, Abdulla Avloniy, Abdurauf Fitrat, Mahmudxo'ja Behbudiy, Cho'lpon kabi adiblar ta'lim jarayonida yangicha fikrlash, ijtimoiy faollik va ma'naviy uyg'onishni targ'ib etganlar. Shu bois ularning ijodini innovatsion yondashuv asosida o'qitish mantiqan asosli va metodik jihatdan zarurdir.

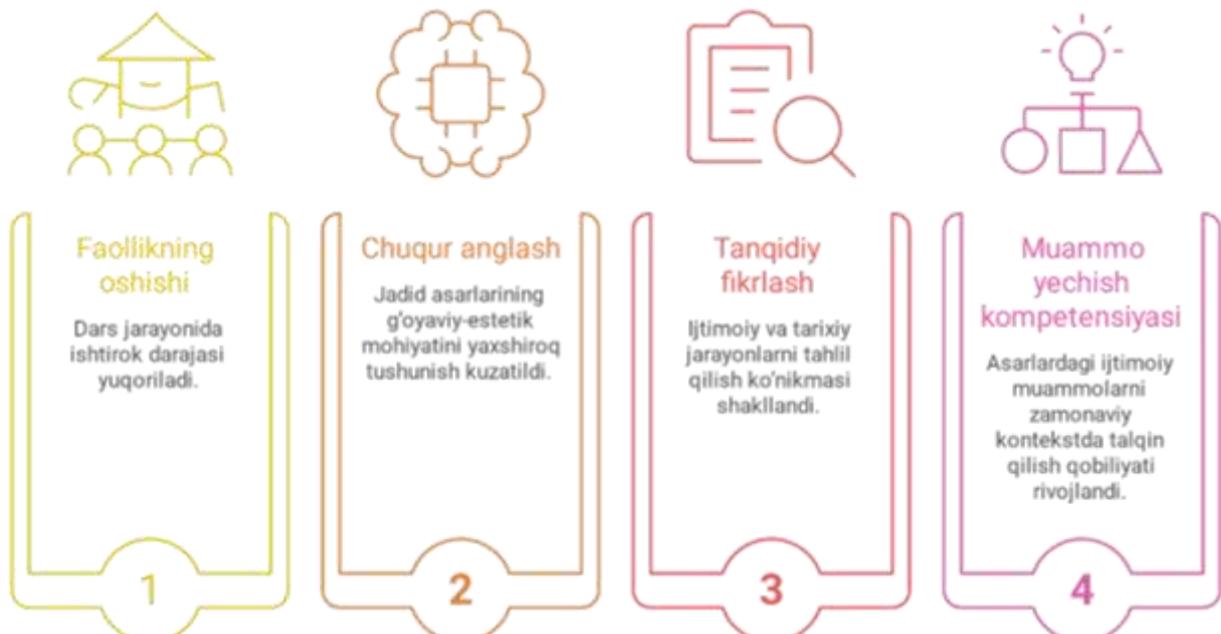
Tadqiqotda innovatsion yondashuvning samaradorligi uch asosiy yo'nalish bo'yicha baholandi: innovatsion o'qitish strategiyalari, o'qituvchining kasbiy rivoji hamda o'quvchi natijalari.

Interaktiv ta'lim usullari – guruhli muhokamalar, debatlar, kollaborativ loyihalar – o'quvchilarning dars jarayonidagi ishtirokini sezilarli darajada oshiradi. Jadid asarlarini muammoli vaziyatlar asosida tahlil qilish o'quvchilarda mustaqil fikrlash va dalillash ko'nikmalarini shakllantiradi.

Loyihaviy ta'lim (PBL) asosida, masalan, jadid dramaturgiyasini sahnalashtirish yoki publitsistik matnlarni zamonaviy ijtimoiy muammolar bilan qiyosiy tahlil qilish o'quvchilarning kreativ yondashuvini rivojlantiradi.

Raqamli texnologiyalarni integratsiya qilish (multimedia taqdimotlar, interaktiv platformalar, onlayn testlar) ta'lim jarayonini zamonaviylashtiradi va o'quvchilarning texnologik savodxonligi bilan uyg'unlashadi. Bu esa jadid adabiyotini yanada qiziqarli va tushunarli shaklda o'rganishga imkon beradi.

Innovatsion yondashuv samaradorligi o'qituvchining metodik tayyorgarligiga bevosita bog'liq. Doimiy malaka oshirish, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'zlashtirish va fanlararo integratsiyaga ochiqlik o'qitish jarayonining sifatini oshiradi. Moslashuvchan va kreativ metodik yondashuv o'qituvchiga murakkab adabiy matnlarni o'quvchi yoshiga mos ravishda yetkazish imkonini beradi.

1-rasm. Jadid asarlarini o'rganish natijalari.

Eksperimental natijalar shuni ko'rsatdiki, innovatsion yondashuv qo'llanilgan sinflarda o'quvchilarning kreativ va kommunikativ kompetensiyalari nazorat sinflariga nisbatan yuqori ko'rsatkichni namoyon etdi.

Shu bilan birga, an'anaviy metodlar ham fundamental bilimlarni shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Shuning uchun innovatsion va an'anaviy yondashuvlarning muvozanatli integratsiyasi eng samarali model sifatida namoyon bo'ladi.

Jadid adiblari ijodini o'qitishda innovatsion yondashuvning samaradorligi kognitiv, kreativ, motivatsion va kommunikativ indikatorlar orqali aniqlanadi. Interaktiv va raqamli metodlar o'quvchilarning ta'lim jarayoniga jalb etilishini kuchaytiradi, tanqidiy tafakkur va muammoli vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Shu bois jadid adabiyotini o'qitishda innovatsion va an'anaviy metodlarning integratsiyalashgan modeli eng maqbul yondashuv hisoblanadi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Alsya'bani, M., Rahman, A., & Hidayat, T. (2025). Interactive learning strategies and student engagement in secondary education. *Journal of Educational Innovation Studies*, 14(1), 45–59.
2. Durdonakhon, R. (2025). Professional development and innovative pedagogical competence of teachers. *International Journal of Pedagogical Research*, 9(2), 112–125.
3. Manang, J., Suryani, L., & Putra, A. (2024). Project-based learning and critical thinking development in modern classrooms. *Educational Practice and Theory*, 18(3), 201–215.
4. Mea, K. (2024). Continuous teacher training as a factor of instructional effectiveness. *Global Education Review*, 11(4), 88–102.
5. Pantan, F. (2024). Technology integration and interdisciplinary approaches in contemporary education. *Journal of Digital Learning and Innovation*, 7(2), 133–147.
6. Avloniy, A. (1992). *Turkiy guliston yoxud axloq*. Toshkent: O'qituvchi.
7. Fitrat, A. (2000). *Tanlangan asarlar*. Toshkent: Ma'naviyat.
8. Behbudiy, M. (1999). *Padarkush*. Toshkent: Sharq nashriyoti.
9. Cho'lpon. (2005). *Kecha va kunduz*. Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi.